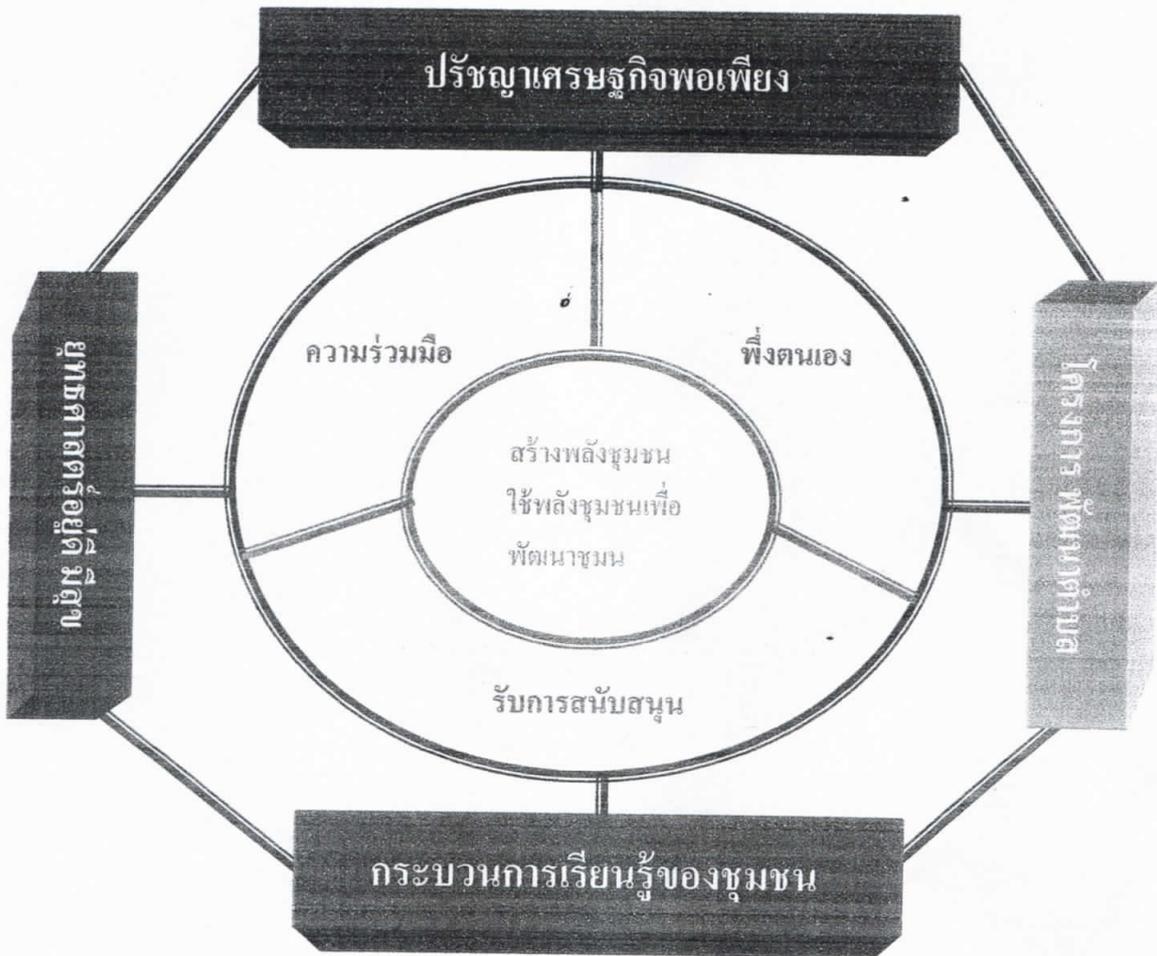

5.2.1-4-2
5.2.1-5-2(1)

รายงานแผนแม่บทชุมชน

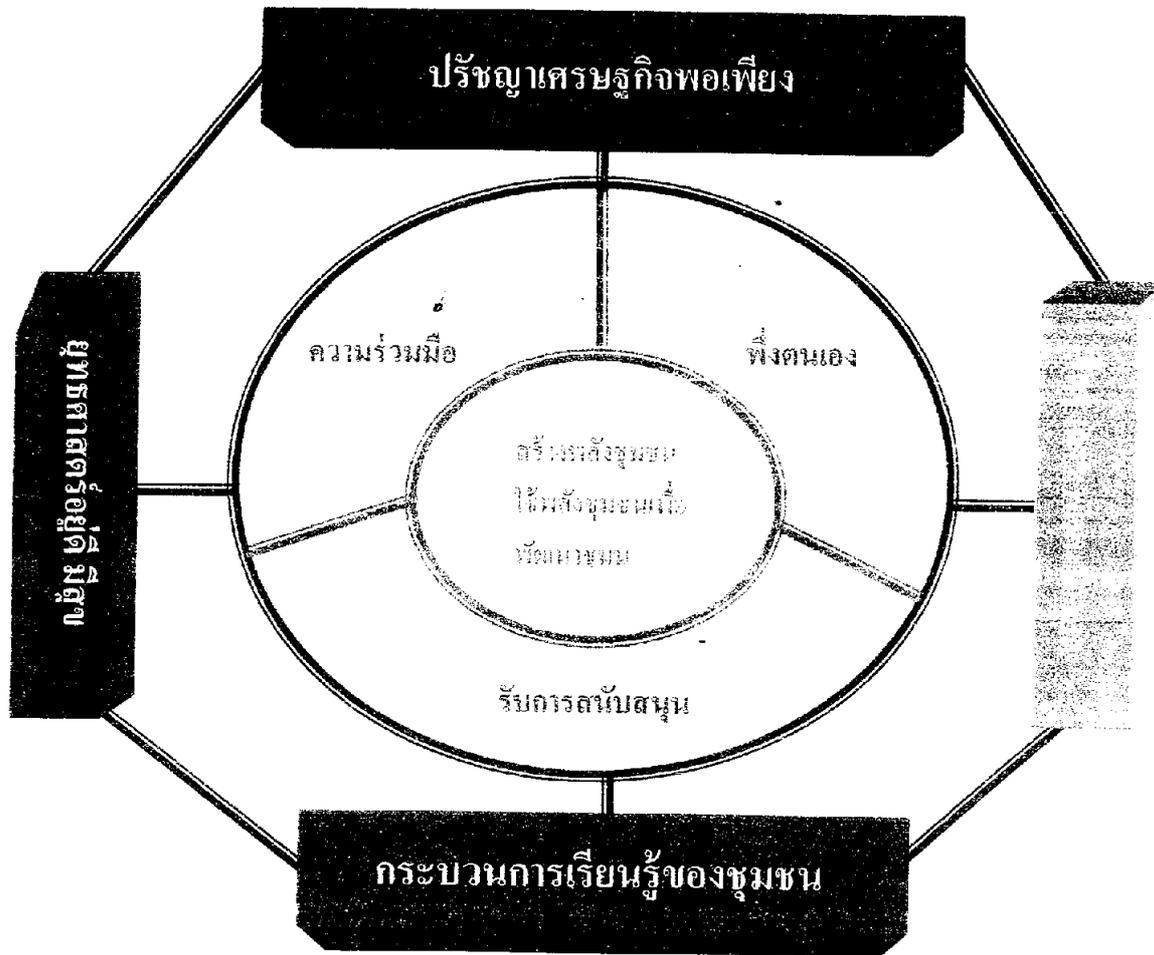
เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้านขอเหนือ	ตำบลบ้านขอ
บ้านต้นฮ้างพัฒนา	ตำบลบ้านคำ
บ้านทุ่ง	ตำบลแจ้ซอ
บ้านแม่ตาลน้อย	ตำบลเวียงตาล
บ้านไร่ศิลาทอง	ตำบลพิชัย

รายงานแผนแม่บทชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้านขอเหนื่อ หมู่ที่ 9 ตำบล บ้านขอ
อำเภอ เมืองปาน จังหวัดลำปาง
จัดทำเมื่อ วันที่ 9 มีนาคม 2557
ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ...6 กรกฎาคม 2557

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการหมู่บ้าน
(นายจ่านงค์ จำรัสศรี)

ดำเนินการโดย
คณะวิทยากรชุมชน บ้านขอเหนื่อ และเครือข่ายความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดลำปาง

คำนำ

การจัดทำ “แผนแม่บทชุมชนบ้านขอเหนือ” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบ้านขอเหนือ” นี้เป็นผลของกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากกลุ่มแกนนำชาวบ้าน 10 คน (วิทยากรชุมชน) ได้มาร่วมกันสร้างเวทีการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นสำนึกชุมชน ความรับผิดชอบและขยายแนวคิดไปสู่กลุ่มชาวบ้านให้มีจิตสาธารณะ มาช่วยกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้เรื่องราวชุมชนของตนเอง ผ่านการสำรวจข้อมูล TCNAP-แบบสำรวจบัญชีครัวเรือนรับ-จ่าย ซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์สาเหตุ-แนวทางแก้ไข และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนต้องการโดยภาพรวม

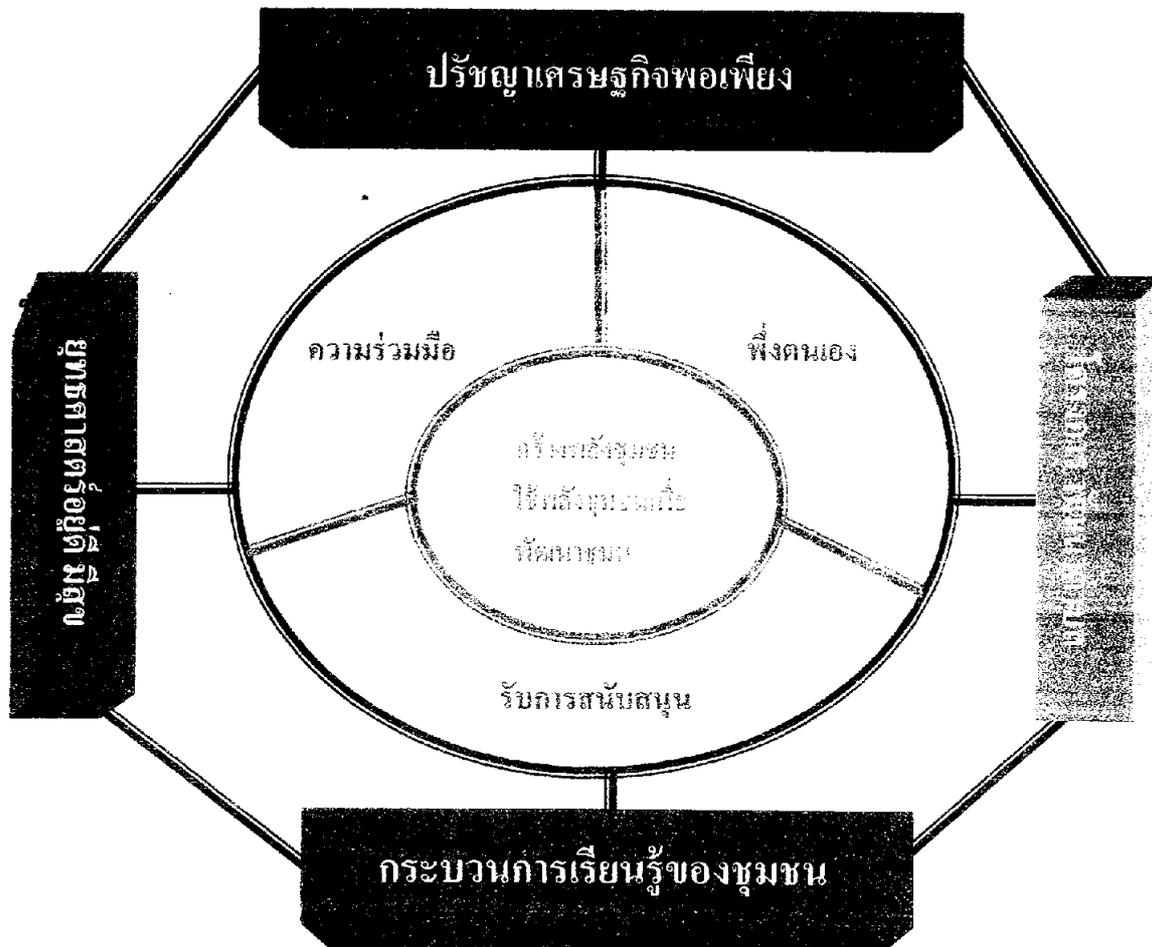
จากกระบวนการดังกล่าวนี้เอง ได้ทำให้แกนนำและกลุ่มชาวบ้านขอเหนือ ได้มีพื้นที่ในการยกระดับวิสัยทัศน์การพัฒนาและการเรียนรู้ภายในชุมชน ที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองและการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนเองและเป็นแผนที่ทำงานต่อการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม “แผนแม่บทชุมชนบ้านขอเหนือ” นี้จึงถือเป็นผลการดำเนินงานเก็บข้อมูลในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ฯลฯ กระทั่งนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆ ทั้งที่เป็นส่วนการดำเนินการได้เองของชาวบ้าน การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ที่ความต้องการของชุมชน ดังนั้น การสนับสนุนต่อผลการดำเนินงานในรูปแบบของการให้คำปรึกษา บุคลากร ทรัพยากรที่เอื้อต่อการทำงานพัฒนาที่จะพึงมีและเหมาะสมต่อจากนี้ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา จึงนับเป็นจังหวะก้าวที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาชุมชน โดยแท้จริง

ขอขอบพระคุณกลุ่มคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 แห่งภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการจังหวัดลำปาง คือ มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เครือข่ายคนรักสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง เครือข่ายเอกชนทุกภาคส่วน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ภาคเหนือ (องค์การมหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญอันได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านขอ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ช่วยกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ด้วยดีเสมอมา และขอบคุณพี่น้องชาวบ้านขอเหนือ ทุกๆท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลต่างๆ จนกระทั่ง “แผนแม่บทชุมชนบ้านขอเหนือ” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชนบ้านขอเหนือ	1-9
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้านขอเหนือ	10-16
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	10-11
จุดอ่อนของชุมชน	12
โอกาสของชุมชน	13
ข้อจำกัดของชุมชน	13
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้านขอเหนือ	17-20
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้านขอเหนือ	21-26

รายงานแผนแม่บทชุมชน
เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้านต้นอ่างพัฒนา หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านคำ
 อําเภอ เมือง จังหวัดลําปาง
 จัดทำเมื่อ วันที่ 7 พฤษภาคม 2557
 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ...23 กรกฎาคม 2557

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการหมู่บ้าน
 (นายพรมมา นันท์ตระกูล)

ดำเนินการโดย
 คณะวิทยากรชุมชน บ้านต้นอ่างพัฒนา และเครือข่ายความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดลําปาง

คำนำ

การจัดทำ “แผนแม่บทชุมชนบ้านต้นอ่างพัฒนา” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบ้านต้นอ่างพัฒนา” นี้เป็นผลของกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากกลุ่มแกนนำชาวบ้าน 10 คน (วิทยากรชุมชน) ได้มาร่วมกันสร้างเวทีการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นสำนึกชุมชน ความรับผิดชอบ และขยายแนวคิดไปสู่กลุ่มชาวบ้านให้มีจิตสาธารณะ มาช่วยกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้เรื่องราวชุมชนของตนเอง ผ่านการสำรวจข้อมูล TCNAP-แบบสำรวจบัญชีครัวเรือนรับ-จ่าย ซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์สาเหตุ-แนวทางแก้ไข และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนต้องการ โดยภาพรวม

จากกระบวนการดังกล่าวนี้เอง ได้ทำให้แกนนำและกลุ่มชาวบ้านต้นอ่างพัฒนา ได้มีพื้นที่ในการยกระดับวิถีคิดการพัฒนาและการเรียนรู้ภายในชุมชน ที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองและการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อชุมชนเองและเป็นแผนที่ทำงานต่อการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม “แผนแม่บทชุมชนบ้านต้นอ่างพัฒนา” นี้จึงถือเป็นผลการดำเนินงานเก็บข้อมูลในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ฯลฯ กระทั่งนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆทั้งที่เป็นส่วนการดำเนินการได้เองของชาวบ้าน การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ที่ต้อการของชุมชน ดังนั้น การสนับสนุนต่อยอดผลการดำเนินงานในรูปแบบของการให้คำปรึกษา บุคลากร ทรัพยากรที่เอื้อต่อการทำงานพัฒนาที่จะพึงมีและเหมาะสมต่อจากนี้ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา จึงนับเป็จังหวะก้าวที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาชุมชน โดยแท้จริง

ขอขอบพระคุณกลุ่มคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 แห่งภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการจังหวัดลำปาง คือ มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เครือข่ายคนรักษ์สิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง เครือข่ายเอกชนทุกภาคส่วน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ภาคเหนือ (องค์กรมหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญอันได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านคำ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ช่วยกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ด้วยดีเสมอมา และขอบคุณพี่น้องชาวบ้านต้นอ่างพัฒนา ทุกๆท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลต่างๆ จนกระทั่ง “แผนแม่บทชุมชนบ้านต้นอ่างพัฒนา” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

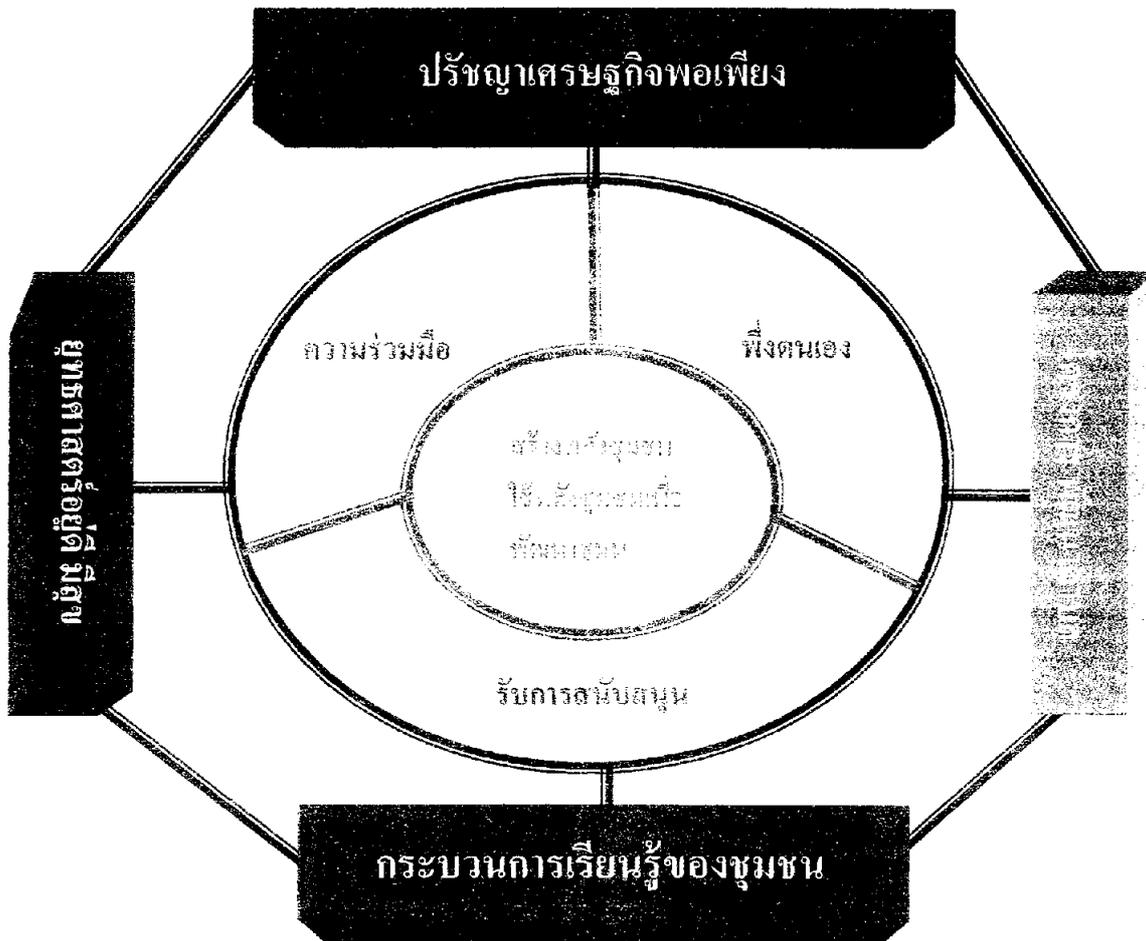
คณะทำงานแผนชุมชน บ้านต้นอ่างพัฒนา

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-23
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้านต้นอ่างพัฒนา	24
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	25-29
จุดอ่อนของชุมชน	32
- โอกาสของชุมชน	32
ข้อจำกัดของชุมชน	32
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้านต้นอ่างพัฒนา	33-35
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้าน	36-43

รายงานแผนแม่บทชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนากุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้านทุ่ง หมู่ที่ ๔ ตำบล แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อ วันที่ 5 มีนาคม 2557

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ 2 เดือน เมษายน 2557

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการหมู่บ้าน

(นายดวงทิพย์ ภูใจ)

ดำเนินการโดย

คณะวิทยากรชุมชน บ้านทุ่ง และเครือข่ายความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดลำปาง

คำนำ

การจัดทำ “แผนแม่บทชุมชนบ้านทุ่ง” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบ้านทุ่ง” นี้เป็นผลของกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากกลุ่มแกนนำชาวบ้าน 10 คน (วิทยากรชุมชน) ได้มาร่วมกันสร้างเวทีการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นสำนึกชุมชน ความรับผิดชอบและขยายแนวคิดไปสู่กลุ่มชาวบ้านให้มีจิตสาธารณะ มาช่วยกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้เรื่องราวชุมชนของตนเอง ผ่านการสำรวจข้อมูล TCNAP-แบบสำรวจบัญชีครัวเรือนรับ-จ่าย ซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์สาเหตุ-แนวทางแก้ไข และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนต้องการโดยภาพรวม

จากกระบวนการดังกล่าวนี้เอง ได้ทำให้แกนนำและกลุ่มชาวบ้านทุ่ง ได้มีพื้นที่ในการยกระดับวิถีคิดการพัฒนาและการเรียนรู้ภายในชุมชน ที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองและการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อชุมชนเองและเป็นแผนที่ทำงานต่อการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม “แผนแม่บทชุมชนบ้านทุ่ง” นี้จึงถือเป็นผลการดำเนินงานเก็บข้อมูลในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ฯลฯ กระทั่งนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆทั้งที่เป็นส่วนการดำเนินการได้เองของชาวบ้าน การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ที่ต้องการของชุมชน ดังนั้น การสนับสนุนต่อยอดผลการดำเนินงานในรูปแบบของการให้คำปรึกษา บุคลากร ทรัพยากรที่เอื้อต่อการทำงานพัฒนาที่จะพึงมีและเหมาะสมต่อจากนี้ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา จึงนับเป็นจังหวะก้าวที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาชุมชนโดยแท้จริง

ขอขอบพระคุณกลุ่มคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 แห่งภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการจังหวัดลำปาง คือ มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เครือข่ายคนรักรักษ์สิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง เครือข่ายเอกชนทุกภาคส่วน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ภาคเหนือ (องค์กรมหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญอันได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ช่วยกิจกรรมกระบวนการเรียนของชุมชน การให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ค้ำยดีเสมอมา และขอบคุณพี่น้องชาวบ้านทุ่งทุกๆท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอดีในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลต่างๆ จนกระทั่ง “แผนแม่บทชุมชนบ้านทุ่ง” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

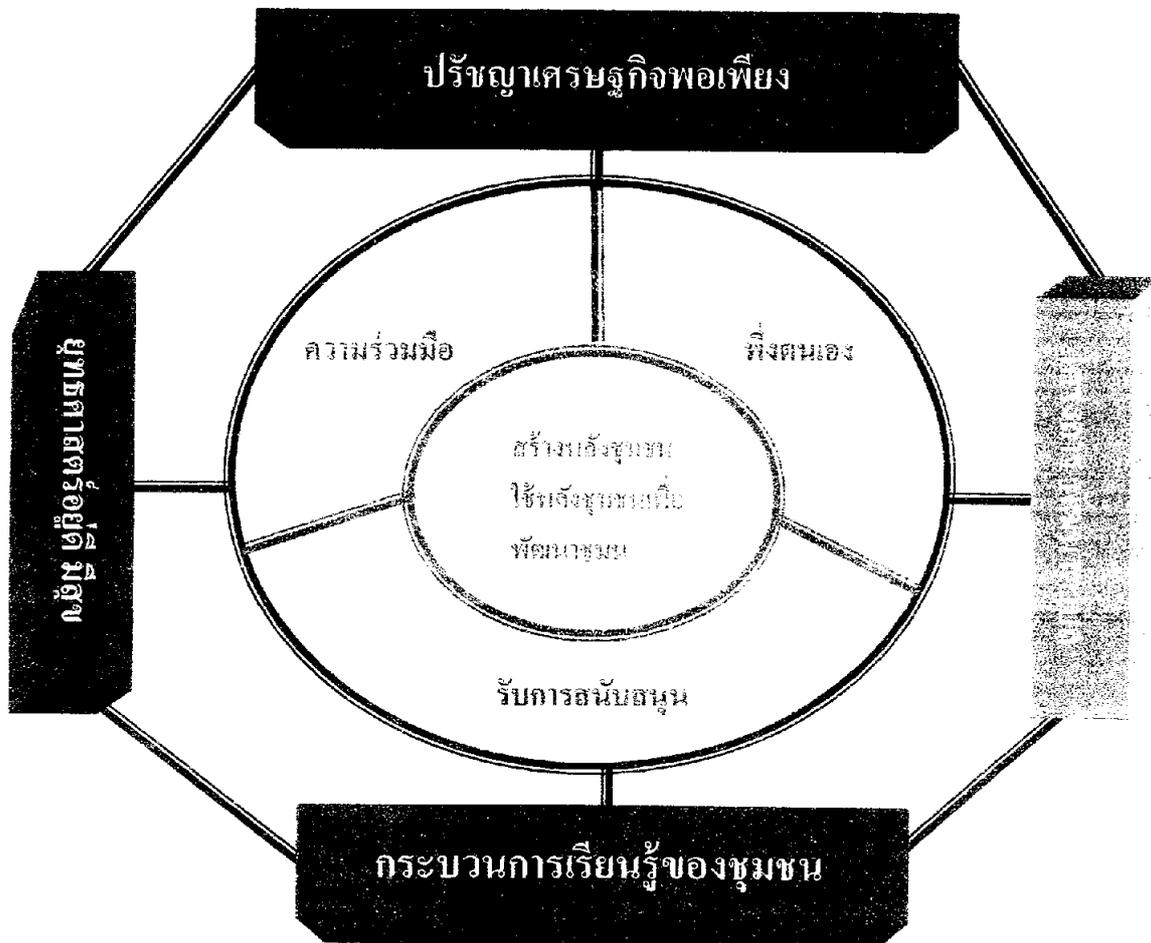
คณะทำงานแผนชุมชน บ้านทุ่ง

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-7
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้านทุ่ง	8-9
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	10-12
จุดอ่อนของชุมชน	13-14
โอกาสของชุมชน	15
ข้อจำกัดของชุมชน	16-17
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้าน	18-27
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้านทุ่ง	28-38

รายงานแผนแม่บทชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้าน แม่ตาลน้อย หมู่ที่ 8 ตำบล เวียงตาล

อำเภอ ห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อ วันที่ 12 มีนาคม 2557

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ...5 พฤษภาคม 2557

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการหมู่บ้านแม่ตาลน้อย

(นายเพชร หอมหา)

ดำเนินการโดย

คณะวิทยากรชุมชน บ้านแม่ตาลน้อย และเครือข่ายความร่วมมือสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดลำปาง

คำนำ

การจัดทำ “แผนแม่บทชุมชนบ้านแม่ตาลน้อย” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาบ้านแม่ตาลน้อย” นี้เป็นผลของกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากกลุ่มแกนนำชาวบ้าน 10 คน (วิทยากรชุมชน) ได้มาร่วมกันสร้างเวทีการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นสำนึกชุมชน ความรับผิดชอบและขยายแนวคิดไปสู่กลุ่มชาวบ้านให้มีจิตสาธารณะ มาช่วยกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้เรื่องราวชุมชนของตนเอง ผ่านการสำรวจข้อมูล TCNAP-แบบสำรวจบัญชีครัวเรือนรับ-จ่าย ซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์สาเหตุ-แนวทางแก้ไข และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนต้องการ โดยภาพรวม

จากกระบวนการดังกล่าวนี้เอง ได้ทำให้แกนนำและกลุ่มชาวบ้านแม่ตาลน้อย ได้มีพื้นที่ในการยกระดับวิถีคิดการพัฒนาและการเรียนรู้ภายในชุมชน ที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองและการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อชุมชนเองและเป็นแผนที่ทำงานต่อการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม “แผนแม่บทชุมชนบ้านแม่ตาลน้อย” นี้จึงถือเป็นผลการดำเนินงานเก็บข้อมูลในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ฯลฯ กระทั่งนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆทั้งที่เป็นส่วนการดำเนินการ ได้เองของชาวบ้าน การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ที่ต้องการของชุมชน ดังนั้น การสนับสนุนต่อยอดผลการดำเนินงานในรูปแบบของการให้คำปรึกษา บุคลากร ทรัพยากรที่เอื้อต่อการทำงานพัฒนาที่จะพึงมีและเหมาะสมต่อจากนี้ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา จึงนับเป็นจังหวะก้าวที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาชุมชน โดยแท้จริง

ขอขอบพระคุณกลุ่มคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 แห่งภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการจังหวัดลำปาง คือ มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนคูสิต ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เครือข่ายคนรักสิ่งแวดล้้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง เครือข่ายเอกชนทุกภาคส่วน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ภาคเหนือ (องค์การมหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญอันได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเวียงตาล ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ช่วยกิจกรรมกระบวนการเรียนของชุมชน การให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ด้วยดีเสมอมา และขอบคุณพี่น้องชาวบ้านแม่ตาลน้อยทุกๆท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลต่างๆ จนกระทั่ง “แผนแม่บทชุมชนแม่ตาลน้อย” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

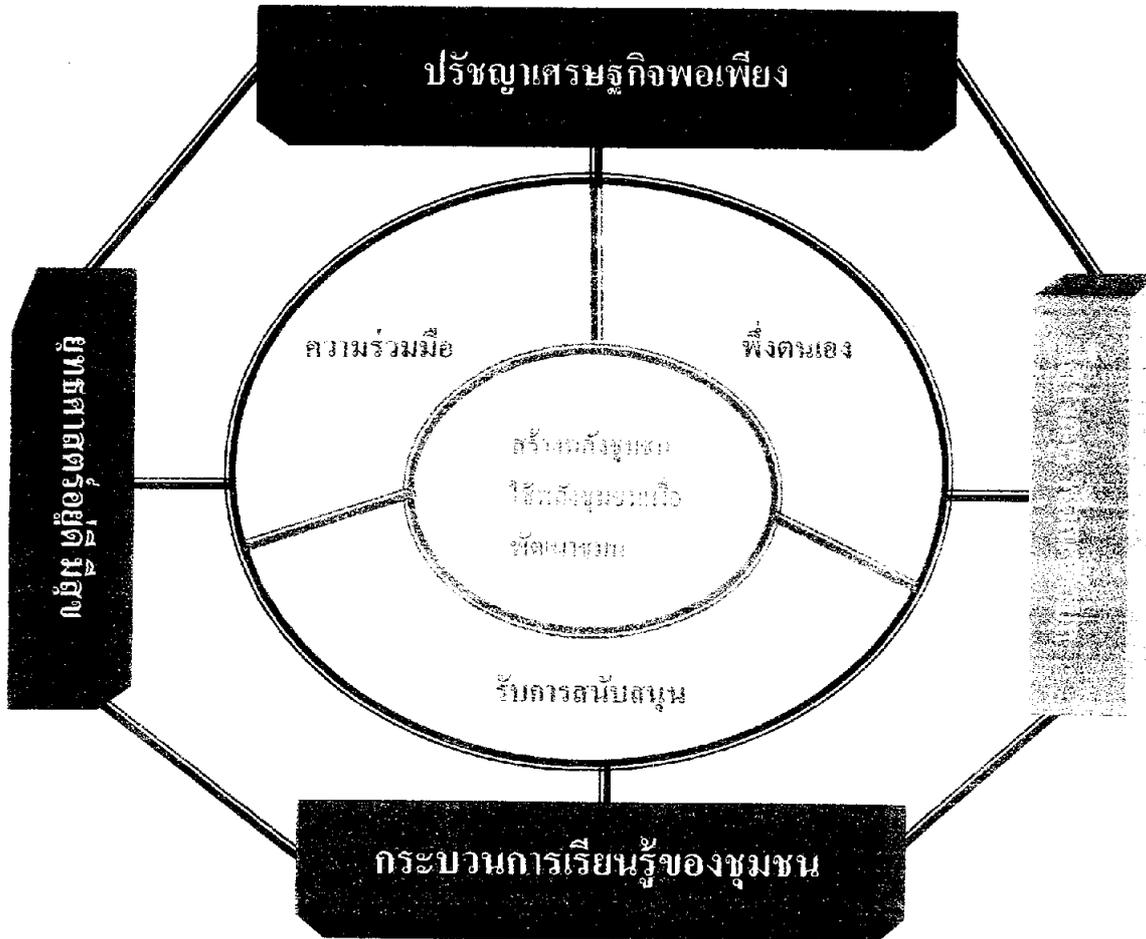
คณะทำงานแผนชุมชน บ้านแม่ตาลน้อย ตำบลเวียงตาล

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1-5
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้านแม่ตาลน้อย	6
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	6-9
จุดอ่อนของชุมชน	10
โอกาสของชุมชน	11
ข้อจำกัดของชุมชน	11
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้านแม่ตาลน้อย	12-15
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้านแม่ตาลน้อย	16-23

รายงานแผนแม่บทชุมชน

เพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีและเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ของชุมชน

บ้านไร่อธิาทอง หมู่ที่ ตำบล พิชัย

อำเภอ เมือง จังหวัดลำปาง

จัดทำเมื่อ วันที่ 10 มีนาคม ๒๕๕๗

ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ.....-.....

(ลงชื่อ).....ประธานกรรมการหมู่บ้าน

(นายจรูญ วรรณรัตน์)

ดำเนินการโดย

คณะวิทยากรชุมชน บ้านไร่อธิาทอง และเครือข่ายความร่วมมือสถาบันอุคศึกษา จังหวัดลำปาง

คำนำ

การจัดทำ “แผนแม่บทชุมชนบ้านไร่ศิลาทอง” หรือ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากองบ้านไร่ศิลาทอง” นี้ เป็นผลของกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้าน โดยเริ่มจากกลุ่มแกนนำชาวบ้าน 10 คน (วิทยากรชุมชน) ได้มาร่วมกันสร้างเวทีการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นสำนึกชุมชน ความรับผิดชอบและขยายแนวคิดไปสู่กลุ่มชาวบ้านให้มีจิตสาธารณะ มาช่วยกันคิด ร่วมกันจัดหา ร่วมกันเรียนรู้เรื่องราวชุมชนของตนเอง ผ่านการสำรวจข้อมูล TCNAP-แบบสำรวจบัญชีครัวเรือนรับ-จ่าย ซึ่งทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา ความต้องการ ศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์สาเหตุ-แนวทางแก้ไข และร่วมกันกำหนดทิศทางการพัฒนาที่ชุมชนต้องการ โดยภาพรวม

จากกระบวนการดังกล่าวนี้เอง ได้ทำให้แกนนำและกลุ่มชาวบ้านไร่ศิลาทอง ได้มีพื้นที่ในการยกระดับวิถีคิดการพัฒนาและการเรียนรู้ภายในชุมชน ที่นำไปสู่การเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการตนเองและการพึ่งตนเองของชุมชน ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อชุมชนเองและเป็นแผนที่ทำงานต่อการสนับสนุนของหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม “แผนแม่บทชุมชนบ้านไร่ศิลาทอง” นี้จึงถือเป็นผลการดำเนินงานเก็บข้อมูลในมิติสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ฯลฯ กระทั่งนำไปสู่การจัดทำโครงการต่างๆทั้งที่เป็นส่วนการดำเนินการได้เองของชาวบ้าน การร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ตามยุทธศาสตร์ที่ต้องการของชุมชน ดังนั้น การสนับสนุนต่อยอดผลการดำเนินงานในรูปแบบของการให้คำปรึกษา บุคลากร ทรัพยากรที่เอื้อต่อการทำงานพัฒนาที่จะพึงมีและเหมาะสมต่อจากนี้ จากหน่วยงานภาครัฐ ภาคองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคสถาบันการศึกษา จึงนับเป็นจังหวะก้าวที่สำคัญยิ่งของการพัฒนาชุมชนโดยแท้จริง

ขอขอบพระคุณกลุ่มคณาจารย์ของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 6 แห่งภายใต้ความร่วมมือทางวิชาการจังหวัดลำปาง คือ มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาลำปาง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์ลำปาง และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เครือข่ายคนรักสิ่งแวดล้อม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง เครือข่ายเอกชนทุกภาคส่วน สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ภาคเหนือ (องค์การมหาชน) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างสำคัญอันได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลพิชัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เรื่องสถานที่ บุคลากรเจ้าหน้าที่ช่วยกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ของชุมชน การให้คำแนะนำปรึกษา และตรวจสอบข้อมูลต่างๆ ด้วยดีเสมอมา และขอบคุณพี่น้องชาวบ้านไร่ศิลาทองทุกๆท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลชุมชน อีกทั้งยังให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลต่างๆ จนกระทั่ง “แผนแม่บทชุมชนบ้านไร่ศิลาทอง” ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คณะทำงานแผนชุมชน บ้านไร่ศิลาทอง

สารบัญ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของชุมชน	1
ส่วนที่ 2 ศักยภาพของหมู่บ้านไร่ศิลาทอง	2-3
จุดเด่นหรือจุดแข็งของชุมชน	
จุดอ่อนของชุมชน	
โอกาสของชุมชน	
ข้อจำกัดของชุมชน	
ส่วนที่ 3 สภาพปัญหาและการวิเคราะห์ปัญหาของหมู่บ้านไร่ศิลาทอง	4-5
ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาหมู่บ้านไร่ศิลาทอง	6-16